

ROUTE 66

Nostalgie a legenda

Zastavení šesté: V zemi hor a indiánů

■ *Basilika Sv. Františka v Santa Fé*

kteřá v člověku při takovýchto příležitostech, zejména v cizině je, se rychle vzpamatovala, když se k nám hlásí starý známý, se kterým jsme se zde setkali již před rokem. Podle české vlajky na posledním motocyklu nás poznal a chtěl si s námi popovídat. Stejně jako většina Američanů sní o takové cestě, kterou podnikáme, ale ví, že se k ní nejspíš nikdy nedostane.

Cestou z města se zastavujeme opět u starých známých v prodejně Mobile Homes. Pro středoevropana je zážitek vidět, jak komfortně vybavené jsou tyto mobilní domy na kolech. I když majitel ví, že žádný nekoupíme, stejně jako před rokem nám ukazuje celý svůj sortiment a je co obdivovat. Opouštíme Las Vegas, NM a zůstává nám nezodpovězená otázka, proč je na Route 66 tato malá zajíždka od nejbližšího směru na západ. Důvodem zřejmě byla skutečnost, že v době budování dálnice na západ zde již toto město dávno stálo a vzhledem k tomu, že nejbližší velké město – Santa Fé je vzdáleno víc než 60 mil, poskytla tato šestimílová odbočka příležitost k nákupům, servisu i odpočinku.

Až do Santa Fé vede Route 66 dlouhým údolím podle US Interstate 25, někdy v těsném sousedství, jindy se na míle vzdaluje, na několika místech je navíc krátce přerušena a my tak musíme použít dálnici. Opět jedeme hezkou zalesněnou krajinou a vzhledem k blízkosti hlavního města i hustota osídlení roste. Najednou se údolí rozevívá a před námi leží hlavní město státu New Mexico, Santa Fé. Znalci westernů a rodokapsů je znají jako místo, kudy prchali nebezpeční zločinci. Znalci dopravy vědí, že je velkým železničním uzlem s impozantním terminálem umožňujícím dobře organizovat kombinovanou dopravu. Santa Fé patří mezi nemnoho měst, která mají svoji typickou a nenapodobitelnou atmosféru. Centrum tvoří náměstí, které charakterem svých budov připomíná na jedné straně koloniální výstavbu, ale je zde i řada budov, které jsou vystavěny ve stylu původních hlíněných indiánských puebel. Američané jsou mistři „kašírky“ a tak teprve v okamžiku, kdy si na takový dům sáhnete, nebo pokleпáte, zjistíte, že jde o pouhou moderní napodobeninu. Samo čtvercové náměstí s parkem upro-

stojící mimo novou silnici s pamětní cedulí. „Osmdesátčtyřka“ připomíná např. naši starou silnici mezi Prahou a Brnem a je na ní jen malý provoz. Pomalu stoupáme do hor, krajina je najednou krásná, zajímavá, přibývá zeleně, projíždíme zabydlenější částí, míváme malé americké vesnice i tu a tam roztroušené udržované usedlosti. Je to malý ráj pro motorkáře, silnice se vine mírnými zatáčkami postupně vzhůru, počasí je ideální a zážitek z jízdy i krajiny je mimořádný. Po padesáti mílích přijíždíme do městečka Romerville, které tvoří křižovatku s dálnicí č. 25. Městečko je snad až příliš lichotivý název pro tuto křižovatku s velkou benzinovou pumpou, rychlým občerstvením, jednou pilou, která zpracovává místní dřevo, železniční trať a několika domky rozsetými po okolí. My však nenajíždíme na státní silnici, ale vydáváme se po původní Route 66, která vede prakticky souběžně s dálnicí na sever. Jedeme pouze 6 mil a přijíždíme – světe div se – do Las Vegas. Ano, ti, kteří znají jen trochu zeměpis USA vědí, že známé Las Vegas s hernami a atrakcemi leží hodně na západ v poušti ve státě Nevada. Toto je Las Vegas ve státě New Mexico. Je to poměrně velké městečko položené v nadmořské výšce více než 2100 m s vlastní univerzitou New Mexico Highlands University, muzeem, nákupním centrem a asi 15 000 obyvateli. Hrdě se hlásí k tomu, že je to původní Las Vegas s bohatou historií s datem založení 1835, což v USA představuje již velikou tradici. To vše nic nemění na skutečnosti, že dnes působí ospalým dojmem, během dne vidíte jen

málo lidí a to jen v okolí obchodů a benzinových stanic. Historické centrum je ale na americké poměry netypické, tvoří ho klasické náměstí jaká známe z našich menších měst s kostelem uprostřed, obklopeným velkými listnatými stromy. Na rozdíl od nás zde nejsou žádné obchody, nákupy se pořizují v místním mallu s velkým parkovištěm na okraji města. Náměstí je téměř liduprázdné a tak ho objíždíme s nezbytnou zvukovou kulisou, kterou vytvářejí naše motocykly. Na konci tohoto okruhu nás zastavuje místní šerif, stojící vedle svého nepřehlédnutelně označeného auta. Malá dušička,

Za Santa Rosa se původní Route 66 zcela ztrácí, překryla ji nově vybudovaná dálnice US Interstate 40 a cesta po ní rychle ubíhá. Provoz je poměrně malý, dálnice připomíná dlouhou rovnou nit mizějící v dálce, také pohled do krajiny je poměrně stereotypní – rovina, step, místy malá zemědělská usedlost. Využíváme příležitost a prověřujeme naše Harleye v těchto podmínkách. Hravě zvládají vyšší rychlost, dokonce vyšší než tu, která je zde povolena, ale přehledná krajina, poměrně prázdná silnice, to vše nás ujistí, že pravděpodobnost skryté kontroly rychlosti je velmi malá. A to i přesto, že místní policie má svá místa, kde dokáže překvapit. Dobrým indikátorem jsou však všudypřítomné trucky. Řidiči jsou v rádiovém spojení a před každou kontrolou se navzájem varují. Pokud jedou předpisově, jedeme podle nich. Máme s sebou také vysílačku, takže jsme „up-to-day“ pokud se informací týče. Je ale pravda, že slang, který řidiči používají, nás často nutí jenom si domýšlet obsah jejich rozhovoru. Podstatné informace o kontrolách ale dokážeme snadno dešifrovat.

Tentokrát jsme ale měli štěstí; Dvacetímílový úsek po dálnici zvládáme bez problému a pak odbočujeme na silnici New Mexico Federal č. 84. Je to silnice, která v hierarchii silnic USA zaujímá po U.S. Interstate, U.S. Federal a State čtvrtou pozici v pořadí významu, ale i svými parametry. Tato silnice s kvalitním povrchem opět kopíruje a překrývá původní Route 66, kterou jen občas připomenou původní, většinou železné můstky, dnes

■ *Původní most na R 66 – dnes již jen monument*

střed na návštěvníka dýchne zvláštní atmosférou. V podloubí na jižní straně se každodenně rozloží indiánský trh orientovaný převážně na turisty, kterých je tu vždy dost. Indiánské ozdoby, stříbrné šperky, ale i ručně tkaný textil jsou vidět všude. Na trhu se smlouvá, ale brzy zjistíte, že dolní hranice cen je mezi trhovci dohodnutá a nemáte šanci se pod ní dostat. Ve městě žije údajně jenom něco málo přes 2 % původních obyvatel, ale zdá se, že jsou koncentrováni především na tomto náměstí. Město bylo založeno Španěly v roce 1515, dnes má asi 70 tis. obyvatel a leží stejně jako předcházející Las Vegas v nadmořské výšce nad 2100 m. Městu dominují dvě stavby – římskokatolická Basilika sv. Františka z Assisi postavená v letech 1714 až 1717 na místě původního kostela z roku 1626 ležícího jen kousek od centrálního náměstí. Je důkazem o nezvykle silném podílu katolického náboženství v tomto městě. I to je pozůstatek původního španělského osídlení a současně i velké současné přistěhovalecké vlny z Mexica. Nám cestu k basilice vyšperkovaly staré oldtimery, které měly právě v den naší návštěvy v Santa Fé sraz a byly na této hlavní třídě vystaveny. Bylo jasné, že jejich neplánovaná prohlídka nám důkladně naruší náš časový harmonogram.

Druhou dominantou města je budova místního Capitolu. Přestože Capitol představuje nejvyšší správní centrum země, nikdo nás kupodivu nezastavil ani nekontroloval, mohli jsme vstoupit dovnitř a prohlédnout si charakteristickou výzdobu chodeb a monumentálního zaskleného atria s působivou sochařskou výzdobou. Teprve později jsme se dozvěděli, že jsme navštívili nejvýše položený Capitol v USA.

Jen neradi opouštíme Santa Fé, které v nás zanechalo hlubší dojem, než se dalo původně očekávat. Na předměstí si uvědomujeme, že město svůj specifický image vytváří cílevědomě. Sídliště rodinných domků je vybudováno ve stylu hliněných domů hnědě až do fialova zbarvené a zcela se vymykající podobné zástavbě v jiných městech.

Skutečnost, že jsme v nadmořské výšce nad 2000 metrů se projevuje i v tom, že silnice i železnice jsou nuceny respektovat ve velké míře charakter terénu a přizpůsobit se mu. A tak se Route 66 opět těsně přimyká k dálnici I 25 a je i v těsném sousedství se železnicí. Potkáváme řadu vlaků, jejich délka je neuvěřitelná. Obvykle je táhnou tři trojice sprážených lokomotiv jedna trojice na začátku, druhá uprostřed a třetí na konci vlaku. Vagony jsou naloženy obvykle kontejnery ve dvou vrstvách nad sebou, nebo silničními návěsy. Většinou jsme se vagonů nedopočítali – někde mezi 100 až 120 jsme to obvykle vzdali. Naštěstí jsme trať křížovali zřídka a převážně mimoúrovňově. Na jednom starém přejezdu na Route 66 jsme takový vlak potkali; Sa-

■ Prodejné Mobil Home v Las Vegas NM

možřejmě, že ještě, než stihnul při své délce zcela přejet, objevil se z protisměru vlak druhý. K našemu zděšení nakonec přijel ještě třetí vlak, který následoval ten první. Na přejezdu se pochopitelně utvořila dlouhá kolona vozidel a byli jsme to především my, Češi, kteří projevovali značnou netrpělivost. Správný Američan na americkém venkově nikam nespěchá a zastavení na přejezdu zde obvykle je důvodem k přátelskému popovídání, zejména jsou-li v koloně blázní z Evropy na motorkách, kteří přejíždějí celý kontinent, zvolí si k tomu postranní cesty a ještě jsou netrpěliví. Když konečně vlaky přejezdou, startujeme a pokračujeme v cestě. Stále více cítíme, že jsme v zemi, která patřila indiánům. Podle silnice se objevují prodejny a stánky s indiánskými suvenýry. Tentokrát jsem neodolal a koupil jsem si nástroj indiánských šamanů. Je to dutá, jakoby bambusová vydlabaná tyč, ve které jsou jakási semínka. Každé otočení tyče vyvolává příjemné šumění, připomínající padající déšť. A když s ní pomalu otáčíte, skutečně má déšť přivolat. Velmi opatrně ji balím, protože déšť při našem putování na motorkách je to poslední, co bychom si přáli. Po 60 mílích se blíží město o jehož indiánském názvu není pochyb: Albuquerque. Téměř půlmilionové město, pro které byla Route 66 zdrojem příjmů i problémů. Ve třicátých letech město zvelebilo a zkomercionalizovalo místa, kudy Route 66 procházela. Byla vytvořena Central Avenue, která změnila špinavou cestu v obchodní čtvrť s restauracemi, prodejny, servis a motely.

V šedesátých letech byla doprava odkloněna mimo město a jeho prosperující část podle bývalé Route 66 rázem ztratila svůj význam. Motely, restaurace a další obchody byly postupně nuceny zavírat a likvidovat. Některé z nich přežily s pomocí podpory místních turistických organizací, ale to byla jen malá část. Dodnes se Central Avenue z této rány osudu plně nevzpamatovala. I když se sem život vrací a pro turisty se podařilo udržet několik zařízení a restaurací z třicátých let, Central Avenue se dnes na mnoha místech snaží připomenout svoji zašlou slávu, ale nepřesvědčí...

■ Santa Rosa to Flagstaff